

Tweëntwintigste jaargang

Trimestrieel tijdschrift

September 2007

Afgiftekantoor: 1755 Gooik

ISSN 0776-4103

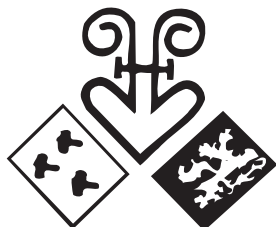
77

Uitgave van de Heemkundige Kring

Gooik

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, Koekoekstraat 41, 1755 Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

v.z.w.

De Heemkundige Kring van Gooik werd opgericht in 1984 en is lid van het Nationaal Verbond voor Heemkunde

Voorzitter: Jean-Paul DE LOECKER
Koekoekstraat 41, 1755 Gooik
02 569 39 57

Ere-ondervoorzitter: Jozef VOSSEN
Secretaris: Pat DELRUE
054 56 87 18

Penningmeester: Els VAN DER HOEVEN
Informatica: Johnny VAN BAVEGEM

Werkten mee aan dit nummer:

Jean-Paul De Loecker
René De Loecker
Jan Heyvaert
Sabine Libaut
Veerle Maebe
Frans Peetermans
Johnny Van Bavegem

Secretariaat
Archief en lokaal: Bibliotheek
Koekoekstraat 6 1755 Gooik
Bankrelatie: 734-1222502-20 (KBC)

www.heemkunde-gooik.be
e-mail: info@heemkunde-gooik.be

De bijdrage voor 2007 is vastgesteld op 12,50 €.

De leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor inhoud en illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of reproductie is zonder schriftelijke toestemming van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling:
Jean-Paul DE LOECKER
Johnny VAN BAVEGEM
Drukkerij ABC

INHOUD

IN EN OM DE KRING	2
Jean-Paul De Loecker - Johnny Van Bavegem	
KAPSTER PALMYRE VOSSEN	8
<i>Het droevige einde van Sylvie</i> - Veerle Maebe	
TUUËVERKASJ - TOVERKEITSE	13
Frans Peetermans	
WILLY JUWET: NIEUWE CULTUURPAREL VAN GOOIK	14
<i>Maar vooral van Kester !</i> - Jean-Paul De Loecker	
OUDE WOORDEN - Deel 12 - Frans Peetermans	21
DE SCHOVEN VAN DE KONING	22
<i>Pajotse boeren in het Koninklijk Paleis te Laken</i> - René De Loecker	
HET KLANKGEHEUGEN VAN 'T STAD	26
<i>Museumreeks: deel 2</i> - Jan Heyvaert	
OUDE GEBRUIKEN EN VOLKSGELOOF	30
<i>Deel 1: Geboorte en doopsel</i> - Sabine Libaut	
ENKELE VERKLARINGEN VAN GOOIKSE STRATEN	33
<i>Gooik en Oetingen</i> - Frans Peetermans	

Beste lezer(es),

't Was geen echte zomer, hoor je de meeste mensen zeggen. Geen zomers meer als vroeger. 't Blijft in ieder geval nog altijd een tijd om eens goed uit te rusten: geen stress op het werk, eens naar de zee of de Ardennen of een verre reis. Het is (was) allemaal mogelijk.

Maar ondertussen is het weer september geworden en komen de activiteiten weer langs alle kanten op ons af. Half augustus waren er al de Oogstfeesten in Gooik, op het einde van die maand de Foensjenfeesten te Oetingen en stilaan brengen de buurtfeesten de mensen van omliggende straten bij elkaar.

Het bruist van het leven in Gooik en dat is ook zo voor onze Kring: we waren nauw betrokken bij de viering van de nieuwe Cultuurparel (zie kافت and teksten), we zijn deelnemende partij aan de jaarmarkt eind september en aan het evenement "De Groene Parel" op 13 oktober, samen met Natuurpunt Pajottenland. En op vrijdag 9 november is er weer onze jaarlijkse quiz.

Zoals je ziet, druk genoeg. En dan moeten we nog ons tijdschrift op tijd afleveren. Want dit is uiteraard belangrijk: het contact met onze leden moet levendig gehouden worden en dat kan enkel via een aangenaam én interessant tijdschrift.

Lees mee met ons en geniet ervan!

P.S. Op zondag 21 oktober om 11 u wordt ons nieuw (definitief) lokaal officieel ingehuldigd. Kom gerust eens langs dan in de Cam, als je zin hebt!

*Jean-Paul De Loecker
Voorzitter van de Heemkundige Kring*

Illustratie kافت: Cultuurparel 2007 Willy Juwet samen met echtgenote Chris, omringd door schepen van cultuur Herman Anthoens, voorzitter van de cultuurraad Jean-Marie Binst, voorzitter van de Heemkundige Kring Jean-Paul De Loecker en burgemeester Michel Doomst. (Foto Johnny Van Bavegem)

IN EN OM DE KRING

Allerlei nieuwsjes en feiten rond de Kring

Jean-Paul DE LOECKER / Johnny VAN BAVEGEM

E.H Jozef De Smedt: 60 jaar priester

Op **zondag 29 juli 2007** werd in de parochiekerk van Gooik een plechtige dankmis opgedragen ter gelegenheid van het 60-jarig priesterschap van ex-pastoor Jozef De Smedt (1947-2007). Samen met de collega's uit Gooik Piet Chrispeels en Jaak Langhendries, ex-directeur van het O.L.V.-College van Halle, Eugeen Costermans en pater Corry Bekers droeg de jubilaris de mis op. Het werd een mooi gebeuren in een goedgevulde Sint-Niklaaskerk.

(ex)-Pastoor Jozef De Smedt temidden zijn collega's tijdens de viering. (Foto Jean-Paul De Loecker)

Deze kaars is een mooi geschenk vanwege het zangkoor van de parochie. (Foto Els van der Hoeven)

In zijn homilie had Jozef De Smedt het over zijn lange loopbaan in Gooik: eerst als onderpastoor bij pastoor D'Hoe en later als pastoor in de jaren '60 met onderpastoor De Gendt: het waren toen de rijke Roomse jaren van de Kerk. Er is heelwat veranderd en vooral de inbreng van de leek in de

parochie is zeker gegroeid: een evolutie waarbij pastoor De Smedt zeker veel aan bijgedragen heeft.

Na de mis was er nog een receptie, aangeboden door het Gemeentebestuur, in de benedenzaal van de parochiezaal 'Familia'. Het werd een gezellige bedoening, waarbij de gevierde handen en ogen te kort kwam om iedereen te begroeten en te bedanken. Burgemeester Michel Doomst kreeg de lachers op zijn hand toen hij enkele anekdotes uit de lange loopbaan van de pastoor vertelde: over verkeerde sleutels die toch pasten o.a., enz...

Wij, van de Heemkundige Kring van Gooik, wensen onze ex-pastoor en huidig medewerker nog vele jaren toe; in een goede gezondheid en met steeds evenveel ijver om opzoekingen te verrichten die ten goede komen van de Kring in het bijzonder en de Gooikse gemeenschap in het algemeen!

Pareltjesworp

De voorbije maand augustus betekent traditiegetrouw in Gooik dat alweer duizenden mensen afzakten naar de Koekoekstraat voor de jaarlijkse pareltjesworp op de vijftiende. De bekende gast van dienst was dit jaar Stan Van Samang. Hij mocht samen met onze belleman Wim Beeckmans de 3000 parels vanuit de lucht naar beneden gooien.

Opnieuw werden er bovendien vijf Gooikse Welzijnshamertjes geloot uit de namen van zieken, ouderen en gehandicapten. Het loten van deze vijf extra mooie prijzen werd eveneens door Stan Van Samang voor zijn rekening genomen. Het werden Anne Laroche uit Kester, Christiane Wijverkes uit Gooik, Simon Villekens uit Leerbeek, Etienne Janssens uit Strijland en Jean Michiels uit Oetingen. De hoofdprijs was voor Lucien Persoons uit Oetingen. De winnaars wonnen ieder een schilderij van Hilde Maton.

Het gouden hamertje werd dit jaar gewonnen door Geoffrey Demol uit Strijland.

Stan Van Samang lootte net uit de urne van Isabelle Pierreux en Jo Baert één van de vijf Gooikse Welzijnshamers. (Foto Johnny Van Bavegem)

De Landelijke Gilde verzorgde na de paretjesworp op het atletiekplein hun oogstfeest. Er was de tentoonstelling “Neerhofdieren in de kijker” door vzw De Pajottenlanders, een doorlopende kinderaanimatorie verzorgd door speelpleinwerking t’ Foensjke en Theater Ja-Ja, demonstraties van oude ambachten, optredens van “De Lichtaartse Vlegeldorsers en Strovlechers, draaiorgeldraaijer Jan Van Dam, de vendeliërsgroep Alferitax Krawabilli, het showspektakel “Stunts Kozakkenvoltige” en in de tent optredens van Christoff en de Gooikse Sterrenshow. (jvb)

Stan Van Samang naast de winnaar Geoffrey Demol uit Strijland met het gouden hamertje ter waarde van 625 €. (Foto Johnny Van Bavegem)

Een hoefetocht in Gooik

Waar al een hele tijd over gesproken werd bij een aantal van onze bestuursleden en medewerkers is deze zomer dan toch werkelijkheid geworden: een tocht langsheen een aantal bekende - en minder bekende - hoeves in Gooik.

Op **vrijdag 17 augustus** was het zover: we hadden afgesproken om te vertrekken aan het hof van Petronilla in de Lindestraat te Gooik. Kwamen daar samen om de tocht te maken: initiatiefnemer Frans Peetermans, Jozef De Smedt, Chantal Geeraerts en dochter Reinhilde Uyttendaele, Johnny Van Bavegem en zoon David, Tim Juwet, Els Van der Hoeven en voorzitter Jean-Paul De Loecker. Bedoeling van deze (en eventueel latere) tocht is een soort inventaris op te maken van de (Groot-)Gooikse hoeves: de vroegere en huidige families, de geschiedenis, de gronden, ... om zo een overzicht te krijgen van de landbouwwoningen in onze gemeente. Nuttig ook voor het werk dat pastoor Jozef De Smedt nu aan het maken is: de situatie van de landbouw in het Gooikse in de periode van de overgang achttiende naar negentiende eeuw.

Frans Peetermans had een basistekst opgesteld zodat we allemaal wisten waar naartoe. Het werd een mooie ontdekkingstocht vol verrassingen over de (meestal) grote hoeves. Er werd er eentje ontdekt achter de leeggemaakte Bea-meubelenwinkel. Ook de oude pastorie op “d’Aa Ploj” van Oetingen werd teruggevonden: in afgeleefde staat, maar klaar om volledig vernieuwd te worden.

’s Middags hadden we een lekkere boterham en een frisse pint in Café Den Haas en na onze tocht werden we getrakteerd op een drankje op het terras van ons vertrekpunt: het Hof van Petronilla (Hartelijk dank daarvoor, Gerda!). Het was een dag waar vele weetjes over deze gebouwen werden uitgewisseld, zodat de informatie errond kan bijeengebracht en vervolledigd worden.

Indien er leden zijn die nog foto’s, documenten en informatie hebben i.v.m. oude hoeves,

Beeld van de oude pastorie in de buurt van d'Aa Plosj te Oetingen. (Foto David Van Bavegem)

denk eraan: deze zaken zijn altijd welkom bij ons. Al hetgeen interessant is wordt onmiddellijk ingescand en de bezitters krijgen zo goed als dadelijk hun objecten terug. Bellen en mailen kan naar de nummers en adressen vermeld in onze colofon. Hartelijk dank voor de moeite!

Bezoek aan Geluwe

Zondag 26 augustus 2007 brachten een negentigtal Gooikenaars een bezoek aan Geluwe (deelgemeente van Wervik). Een initiatief van de Harmonie De Vrede en Heemkunde Gooik genomen op 22 april laatstleden, kreeg navolging bij de Harmonie Sint-Cecilia van Geluwe.

Zij nodigden op hun beurt de Gooikenaars uit om in Geluwe de gebeurtenissen van de Eerste Wereldoorlog te herdenken. Tijdens de "Grote Oorlog" werden op bevel van de Duitse bezetter de inwoners van Geluwe verplicht hun dorp te ontvluchten omdat de strijd daar zou plaats vinden. Vele vluchtelingen spoorden richting Pajottenland en velen vonden onderdak in Gooik, zij verbleven er een tweetal jaren, met alle gevolgen van dien, er werden kinderen geboren, er werd in het huwelijk getreden en ja, er waren ook overlijdens.

Bij de aankomst van de Gooikse bezoekers gaf een gemotiveerde Geluwenaar Dirk Decuypere een evocatie van de oorlogssfeer. Van oktober 1914 tot oktober 1918 was Geluwe onafgebroken bezet door de Duitsers.

De deelnemers aan de hoefetocht tijdens een gezellig middagmaal in Den Haas. (Foto David Van Bavegem)

Rechts Heidi Rosée tijdens haar voorstelling van de vlucht uit Geluwe. Onderaan de zussen Natacha en Saskia Van Ginderdeuren tijdens hun optreden begeleid door de Gooikse Koninklijke Harmonie De Vrede. (Foto's Johnny Van Bavegem)

Tot in de zomer van 1917 bleef het dorp gespaard van de aanhoudende zware beschietingen die gemeenten van de kaart veegden, die dichter van het front rond Ieper lagen. Maar de uniformen van de bezetter- ofwel in kwartier of passerend naar en van het front-waren wel altijd aanwezig.

De Geluwse Heidi Rosée beeldde de schrijvende situatie op zo een emotionele wijze uit, dat alle aanwezigen er stil van werden. Even later konden we allen kijken naar de tentoonstelling rond het thema 'Eerste Wereldoorlog', opgesteld in de hall van de Openbare Bibliotheek te Geluwe.

De Harmonie De Vrede, o.l.v. Danny Dedobbeleer en met de zangeressen Natacha en Saskia Van Ginderdeuren, bracht prachtige muziek ter gelegenheid van de "Dag van de muziek".

Het gemeentebestuur van Geluwe (Wervik) deed een zeer goede inspanning en bood de bezoekers een mooi ontvangst, een zonovergoten gemeente, vriendelijke inwoners, een fantastische muzikale omlijsting, een geleide rondrit over het slagveld van de Eerste Wereldoorlog en een smakelijk overvloedig middagmaal.

Burgemeester Michel Doomst, schepen Hendrik Ingelbeen (van Geluwe) en secretaris Eric Van Snick straalden van tevredenheid. Na 90 jaar werd hier een innige band gesmeed.

Voor een volgend treffen wordt er voorgesteld om de gemeente Lennik aan te spreken, om

samen een ontmoeting te organiseren ter herinnering aan de voetbalwedstrijd die (aldaar) tussen beide gemeenten in 1957 werd georganiseerd. Wie informatie heeft betreffende genoemde wedstrijd kan steeds terecht bij de Heemkundige Kring of bij de Harmonie De Vrede van Gooik.

(André De Leener)

Jaarmarkt

Zoals een pak andere verenigingen van Gooik willen wij ook op de volgende jaarmarkt niet ontbreken. Het vernieuwd jaarmarktcomité o.l.v. Jan Lots zorgde vorig jaar reeds voor een nieuwe elan voor dit gebeuren. Veel meer stands, weer meer dieren in de nabijheid van de straten, nog meer activiteiten zorgden ervoor dat er weer honderden mensen (Gooikenaars en van daarbuiten) op afkwamen. En dat is toch de bedoeling van een organisatie. En als er dan nog een (kinder)rommelmarkt en een zeepkistenrace bijkomen is de interesse van de jeugd ook direct gewekt: positief voor de toekomst!

Wij zullen er staan met onze stand vanaf 9 uur tot in de vroege avond rond 18 uur. Als je zin hebt om ons eens te bezoeken en naar de nieuwste (en andere) uitgaven te kijken, kom gerust af! Voor de leden van onze Kring zal er een speciaal geschenkje worden aangeboden. Afspraak **op zaterdag 29 september** e.k.!

De groene Parel

Natuurpunt wil Kesterheide-Lombergbos verder uitbouwen als 'groene parel'. Het natuurgebied moet toegankelijk worden voor jong en oud en zachte recreatie aanbieden in de prachtige natuur. Samen met het natuureducatief centrum 'De Paddenbroek' kan de Kesterheide - Lombergbos een ambassadeur voor onze streek worden en het groene karakter van Gooik tot ver over de gemeentegrenzen heen promoten. Op **zaterdag 13 oktober** is er het Groene Parel-feest met een aantal Gooikse verenigingen, waaronder onze Heemkundige Kring. Vanaf 14 uur zijn er huifkartochten en is er een tentoonstelling. Om 20 u is een benefiet optreden in de Schuur van De Cam. (jvb)

Quiz

Op **vrijdag 9 november** 2007 om 20 uur vindt de tiende editie (!) van onze algemene quiz plaats. Plaats van het gebeuren, zoals al een aantal jaar nu: de Schuur van de Cam in Gooik centrum.

Het klassieke en succesvolle stramien blijft nog steeds geldig: 10 reeksen van 10 vragen over allerlei algemene onderwerpen, met daarbij 2 speciale reeksen en 2 proevertjes: een natje en een droogje.

Er kan meegespeeld worden met een groepje van maximum 4 personen en het inschrijvingsgeld bedraagt nog steeds 10 € per groep. Iedereen die meedoet is zeker van een prijs, of hij of zij nu eindigt bij de eersten of de laatsten. Ons prijzenaanbod is zeker niet mis te noemen, zoals één van de deelnemers ons afgelopen dagen mailde.

Als je je wil inschrijven met je groep volstaat het om die 10 € te storten op onze rekening 734-1222502-20 van de Heemkundige Kring van Gooik, eventueel ook een mailtje naar ons mailadres (zie colofon) of een telefoontje naar 02.569.39.57 of 0494.03.68.70 kan voor meer informatie.

Boek "Konijn met geuze"

Onder impuls van het CAG (Centrum voor Agrarische Geschiedenis) van de KU Leuven en Pajottenland+ kwamen reeds verschillende keren een aantal mensen samen rond dit project. De bedoeling was tweërlei: ten eerste een uitgave met allerlei verhalen, recepten en oude menu's i.v.m. eetgewoonten in onze streek (het Pajottenland) in het grootste deel van de 20ste eeuw; en ten tweede een tentoonstelling rond datzelfde thema.

Eind 2006 was er al een eerste vergadering met een aantal vertegenwoordigers van heemen cultuurkringen uit de gemeenten van het Pajottenland (Lennik, Gooik, Pepingen, Galmaarden, Herne, Bever en Roosdaal) en doorheen de rest van 2007 werd nog regelmatig vergaderd én gewerkt aan teksten.

Ook wij van de Heemkundige Kring hebben ons steentje bijgedragen aan het geheel met teksten van Veerle Maebe (uit haar beide boeken 'Ambrozijn' en 'Rozen en tranen'), oude menu's van een aantal leden (Jeanne Wijns, Nicole De Groodt) en een tweetal interviews met Denise Bultereys ('*Denise va Stineken*') en Martha Van Laethem (huishoudster en kok-

kin op het kasteel van Saffelberg).

Op dit ogenblik zijn er dus teksten uit de reeds vermelde gemeenten. Die zijn zo goed als klaar en moeten nu in een gezamenlijke layout worden gegoten door Yves Segers van het CAG.

Aan dit boek wordt, zoals reeds gezegd, een reizende tentoonstelling gekoppeld, waarrond de plaatselijke vereniging nog allerlei kan 'bijbouwen'. Bedoeling zou zijn om het boek eind november 2007 voor te stellen tijdens de jaarmarkt te Lennik. Daarna is Galmaarden aan de beurt tijdens de Pajotternijen, in het laatste weekend van april 2008. In Gooik zijn twee data mogelijk: ofwel tijdens de oogstfeesten in augustus, ofwel tijdens de jaarmarkt eind september 2008. Voor latere data in andere gemeenten, raadpleegt men best de website van Pajottenland+.

Het boek "Konijn met geuze" (in de grootte van onze Gooikse uitgaven) zal 15 € kosten en kan bij ons besteld worden. Vermelden we nog dat er nu al een 100-tal exemplaren besteld zijn.

Pajottenland - een land om lief te hebben

De heemkundige kringen van het Pajottenland waaronder onze Gooikse Heemkundige Kring, samen met enkele geschiedkundigen sloegen de handen in elkaar om het boek "Pajottenland - een land om lief te hebben" van Jozef Vrancken een facelift te geven. Het originele boek is ondertussen meer dan 25 jaar geleden geschreven en het was dan ook nodig om een vernieuwd naslagwerk over de geschiedenis en het erfgoed van onze regio te laten verschijnen. Het 400 bladzijden tellende boek behandelt de rijke geschiedenis, het erfgoed, de mooie landschappen en de lekkere streekgastronomie van ons Pajottenland. In totaal komen er 40 dorpen in voor, aangevuld door meer dan 250 foto's van de bekende streekfotograaf Jan Decreton.

De officiële voorstelling van het boek gebeurt op zaterdag 24 november om 15 uur in het kasteel van Gaasbeek en het zal 35 € kosten. (jvb)

Kalender van de maandelijkse vergaderingen van VVF-afdeling Dilbeek

Lokaal: Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan Dilbeek.

Woensdag 10 oktober 2007 te 20 uur kan u nader kennis maken met het genealogisch programma "Pro-Gen" of de Genealogie à la carte. Kom nader kennis maken en stel je vragen of leg je problemen en wensen voor.

Woensdag 14 november 2007 te 20 uur komt u meer te weten over de betekenis van de plaatsnamen waar uw voorouders verbleven. De heer Bernard Roobaert, lid van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie, zal ons die avond onderhouden over Plaatsnaamkunde of Toponymie

Woensdag 12 december 2007 te 20 uur. Genealogische avond met uitwisseling van kwartierstaatgegevens. Al wie vragen, problemen, antwoorden of voorstellen heeft op genealogisch vlak is deze avond welkom. Breng je documenten en vooral je kwartierstaat mee. Vragen kunnen best reeds de maand voordien ingediend worden bij een bestuurslid.

Cursus Familiekunde 2007

In de loop van de maand oktober 2007 wordt door de VVF afdeling Dilbeek een cursus genealogie voor beginners ingericht.

Deze lessenreeks "Klim in je stamboom" (4 lessen) vangt aan op dinsdag 2 oktober 2007 te 20 uur in Kasteel La Motte (groene zaal) Lumbeekstraat 20 te 1700 St.-Ulriks-Kapelle (Dilbeek). De volgende lessen zijn voorzien op 9, 16 en 23 oktober.

De prijs voor de ganse cursus (documentatiemap inbegrepen) bedraagt 40 € per persoon. Partners betalen 60 € en ontvangen 1 documentatiemap.

Inschrijven kan door het cursusgeld over te schrijven op rekeningnr. 751-0015461-78 van VVF Dilbeek. De betaling geldt als inschrijving. Enkel wie tijdig ingeschreven is kan deelnemen.

Voor nadere informatie kan men terecht op het telefoonnummer 02.466.44.05 na 18 uur.